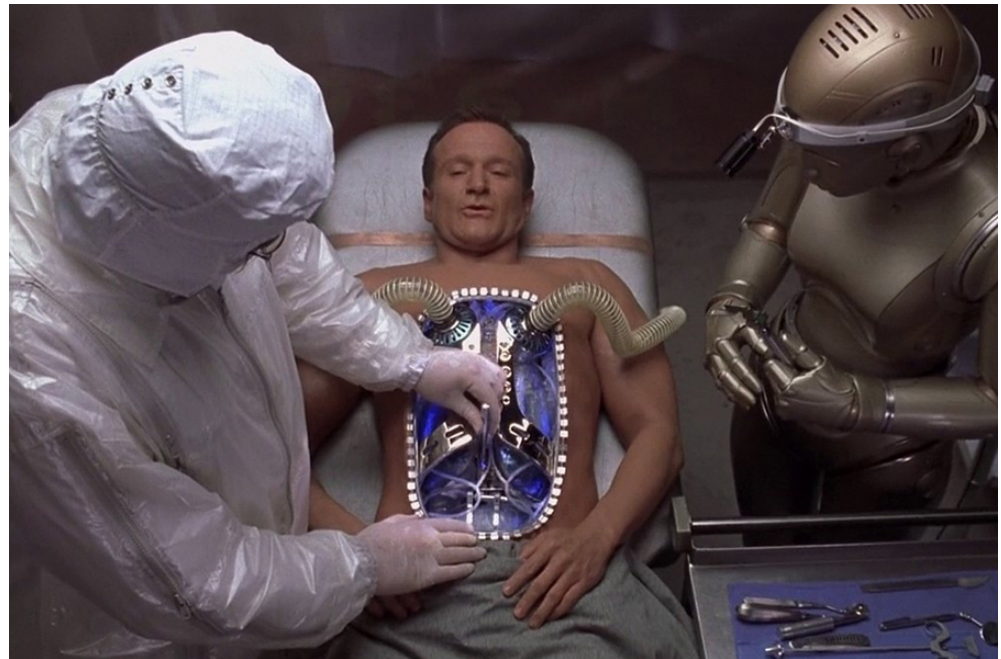

تحت چه شرایطی میتوان یک دستگاه هوشمند را یک فرد به حساب آورد؟

آیا یک ربات که قادر است بیندیشد، تصمیم بگیرد و با اراده‌ی خود عمل کند، یا می‌تواند مسئولیت انجام کارها را برعهده بگیرد، باید حق و حقوقی برابر با انسان‌ها داشته باشد و تحت حمایت قانونی برابری قرار بگیرد؟

داستان‌های علمی تخیلی ربات‌ها را به عنوان دستگاه‌های خودکاری که قادر به تصمیم‌گیری هستند و اغلب اوقات می‌توانند شخصیت خود را بیان کنند نشان می‌دهند. در عین حال مردم ربات‌ها را به عنوان بخشی از اموالشان که شایسته‌ی هیچ کدام از حقوق انسانی نیستند در نظر می‌گیرند.

اما اگر یک دستگاه قادر است بیندیشد، تصمیم بگیرد و با اراده‌ی خود عمل کند و مسئولیت انجام کارها را برعهده بگیرد، باید به عنوان اموال شخصی در نظر گرفته شود یا باید با آن مانند انسان‌هایی که دارای حق و حقوق هستند رفتار شود؟ اگر یک ربات به خودآگاهی واقعی برسد، آیا باید حقوق برابری با ما داشته باشد و تحت حمایت قانونی برابری قرار بگیرد؟ یا حداقل باید حقوقی مشابه با ما داشته باشد؟

این‌ها برخی از مواردی است که در کمیته‌ی حقوقی پارلمان اروپا مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. این کمیته سال گذشته **پیش‌نویسی** یک گزارش را ارائه کرد که در آن خواستار قوانین مدنی رباتیکی شده بود که بر تولید، استفاده، استقلال و تاثیر ربات‌ها بر جامعه نظارت داشته باشند. یکی از جالب‌ترین راهکارهای قانونی پیشنهاد شده در این پیش‌نویس در نظر گرفتن یک اعتبار حقوقی با عنوان "اشخاص الکترونیکی" برای بیشتر ربات‌های هوشمند بود.

تشخیص یافتن ربات‌ها

این گزارش اذعان کرد پیشرفت‌های به دست آمده در توانایی‌های شناختی و استقلال ربات‌ها آن‌ها را به چیزی بیش از یک وسیله‌ی ساده تبدیل می‌کند به طوری که الزامات قوانین عادی برای مدیریت کردن آن‌ها کافی نیست.

برای مثال **رهنمود فعلی اتحادیه اروپا**. درباره‌ی مسئولیت‌های مربوط به آسیب دیدگی از جانب ربات‌ها تنها شامل آسیب‌های امکان پذیر به دلیل نقایص تولیدی است. در این موارد تولید کنندگان مسئول هستند. به هر حال وقتی ربات‌ها قادرند یاد بگیرند و با استفاده از راهکارهای غیر قابل پیش بینی خود را با محیط وفق دهند، پیش بینی مسائلی که ممکن است منجر به آسیب زدن به دیگران شود، برای تولیدکنندگان بسیار مشکل خواهد بود.

یکی از سوالات مطرح شده در این گزارش این بود که ربات‌های به اندازه‌ی کافی آگاه چگونه باید در نظر گرفته شوند؟ آیا باید آن‌ها را به عنوان اشخاص حقیقی شناخت یا ربات‌ها اشخاص حقوقی هستند؟ آیا باید آن‌ها را جزء حیوانات حساب کرد یا ربات‌ها فقط گروهی از اجسام هستند؟ این گزارش پیشنهاد می‌دهد که قرار دادن ربات‌ها در یک دسته‌ی جدید با عنوان "اشخاص الکترونیکی" بسیار مناسب‌تر است.

ما را دنبال کنید

البته این گزارش خواستار یک اقدام قانونی فوری نیست. به جای آن پیشنهاد می‌کند که در صورت پیچیده‌تر شدن ربات‌ها که منجر به پیچیده‌تر شدن رفتارشان می‌شود، قوانین باید به روز شوند. در این صورت یک پیشنهاد مناسب کاهش مسئولیت قانونی تولید کننده در برابر میزان خودمختاری ربات است. به علاوه یک بیمه اجباری «بی تقصیر» (no-fault) می‌تواند بدون در نظر گرفتن مقصر خسارات احتمالی به وجود آمده را پوشش دهد.

اما چرا باید تا مرز تعریف یک دسته‌ی جدید «اشخاص الکترونیکی» پیش برویم؟ در حالی که می‌دانیم کامپیوترها برای رسیدن به هوش انسانی، اگر امکان پذیر باشد، باید یک مسیر بسیار طولانی را طی کنند.

البته نمی‌توان این واقعیت را در نظر نگرفت که ربات‌ها، یا به بیان بهتر نرم افزارهای کنترل کننده‌ی آن‌ها، روز به روز در حال پیچیده‌تر شدن هستند. استفاده از دستگاه‌های خودکار در حال عادی شدن است. در حال حاضر بحث‌هایی درباره‌ی مسئولیت قانونی وسایل نقلیه‌ی خودکار، در جریان است. حتی ممکن است روزی بتوانیم از جراحان رباتیکی استفاده کنیم.

تا وقتی که مسئولیت قانونی ربات‌ها بر عهده‌ی تولیدکنندگان باشد، مشکل قابل توجهی وجود نخواهد داشت. اما اگر تولید کنندگان قابل شناسایی نباشند، مانند استفاده از نرم افزارهای متن باز. توسط خودروهای خودگردان، چه باید کرد؟ وقتی تحت چنین شرایطی میلیون‌ها نفر تولید کننده در سراسر جهان وجود دارد، چه کسی را باید تحت تعقیب قانونی قرار داد؟

هوش مصنوعی. نیز در حال واقعیت بخشیدن به نام خود است. Alan Turing، پدر محاسبات نوین، آزمایشی پیشنهاد داد که تحت آن یک کامپیوتر در صورتی «هوشمند» در نظر گرفته می‌شود که بتواند با پاسخ دادن به سوالاتی بشر را فریب دهد به طوری که به نظر برسد یک انسان پاسخ‌گوی آن‌هاست. در حال حاضر دستگاه‌هایی وجود دارند که در حال نزدیک شدن. به کسب موفقیت در این آزمایش هستند.

از موفقیت‌های قابل توجه دیگری‌تان به رایانه‌ای اشاره کرد که قابلیت تولید حواشی صوتی (soundtrak) برای فیلم‌ها دارد به طوری که نمی‌توان تفاوت این صداها با اصوات طبیعی را متوجه شد. یا می‌توان رباتی را نام برد که می‌تواند دست خطی غیر قابل تمییز با دست خط انسانی تولید کند. هم چنین می‌توان به یک هوش مصنوعی که اخیراً موفق به شکست دادن بعضی بازیکنان حرفه‌ای پوکر شده است، اشاره کرد. ربات‌ها ممکن است روزی به قابلیت‌های شناختی مطابق با انسان دست یابند چرا که آن‌ها به سرعت در حال شبیه شدن به بشر هستند. برای مثال بعضی ربات‌ها قابلیت احساس درد دارند.

اگر این پیشرفت‌ها ادامه پیدا کند ربات‌های خودآگاه دیگر یک محصول تخیلی نخواهند بود. با این که اتحادیه‌ی اروپا جزء نخستین گروه‌هایی است که این مسائل را به صورت رسمی مد نظر گرفته است، اما سایر کشورها هم به آن پرداخته‌اند. Yueh-Hsuan Weng از دانشگاه پکن نوشته است ژاپن و کره‌ی جنوبی انتظار دارند که تا سال ۲۰۳۰ با ربات‌ها هم‌زیستی داشته باشیم. وزارت اقتصاد، تجارت و صنعت ژاپن، مجموعه‌ای از دستورالعمل‌ها تنظیم کرده که در آن‌ها مسائل ایمنی و تجاری مربوط به نسل بعدی ربات‌ها مورد ملاحظه قرار گرفته است.

اشخاص الکترونیکی

نام *

ایمیل *

وب سایت

فرستادن دیدگاه